Civilinė byla Nr. e3K-3-88-313/2023 Teisminio proceso Nr. 2-48-3-01779-2021-6 Procesinio sprendimo kategorijos: 2.1.5.1.2.7; 2.6.8.11.1; 2.6.16.5 (S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

N U T A R T I S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. kovo 31 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės (pranešėja), Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Agnės Tikniūtės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **atsakovės E. K.-M. individualios įmonės** kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 21 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "V&G" ieškinį atsakovei E. K.-M. individualiai įmonei dėl skolos priteisimo.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių negyvenamųjų patalpų sutarties nutraukimą, reikalavimo priteisti nesumokėtą subnuomos mokestį kvalifikavimą, kai mokėjimas teisėtai sustabdytas dėl ieškovės sutartinių įsipareigojimų nevykdymo, ieškinio senatį, aiškinimo ir taikymo.
- 2. Ieškovė prašė teismo priteisti iš atsakovės 8664,43 Eur skolą, 3119,19 Eur delspinigius, 6 proc. dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme iki teismo sprendimo visiško įvykdymo ir bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- 3. leškovė nurodė, kad pagal šalių 2010 m. vasario 1 d. sudarytą negyvenamųjų patalpų subnuomos sutartį (toliau ir sutartis) ieškovė subnuomojo atsakovei 33,65 kv. m bendro ploto patalpas Vilniuje, Pilies g. 10 (toliau patalpos). Sutartyje nustatytas subnuomos terminas 2012 m. lapkričio 2 d. susitarimu pratęstas iki 2017 m. spalio 31 d. Pagal 2013 m. birželio 13 d. susitarimą nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. nustatytas subnuomos mokestis 1901,07 Eur plius pridėtinės vertės mokestis (toliau PVM). Atsakovė nuo 2016 m. rugpjūčio 1 d. nemokėjo ieškovei subnuomos mokesčio ir mokesčių už komunalines paslaugas. Skolą už komunalines paslaugas atsakovė sumokėjo ti k gavusi ieškovės rašytinį įspėjimą dėl elektros energijos tiekimo nutraukimo. Atsakovei tris mėnesius nevykdant sutartinių įsipareigojimų ieškovė inicijavo sutarties nutraukimą prieš terminą. Sutartis nutraukta nuo 2016 m. lapkričio 23 d., šalims pasirašius patalpų perdavimo–priėmimo aktą. Už 2016 m. rugpjūčio–spalio mėnesius ir už 2016 m. lapkričio 1–23 d. laikotarpį ieškovė pateikė PVM sąskaitas faktūras, bet jose nurodytos 8664,43 Eur sumos atsakovė iki šiol nesumokėjo. Pagal sutarties 4.2 punktą atsakovė įsipareigojo mokėti ieškovei 0,2 proc. dydžio delspinigius. Ieškovei iš atsakovės priteistina 3119,19 Eur delspinigių.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- 4. Vilniaus regiono apylinkės teismas 2022 m. kovo 2 d. sprendimu ieškinį tenkino iš dalies, priteisė ieškovei iš atsakovės 8309,54 Eur skolos, 6 proc. dydžio metines palūkanas nuo priteistos sumos nuo bylos iškėlimo teisme dienos (2021 m. rugpjūčio 16 d.) iki teismo sprendimo visiško įvykdymo, 141,29 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo; kitą ieškinio dalį atmetė.
- 5. Teismas nurodė, kad į bylą nepateikta įrodymų, kurie patvirtintų, jog sutartis nutraukta vienos iš šalių vienašališkai. Atsakovė taip pat nepateikė įrodymų, kad 2016 m. lapkričio 1 d. ieškovė pareikalavo iš jos nedelsiant atlaisvinti patalpas, uždengė vitrinų langus ir paėmė patalpų raktus. Vien elektros atjungimo faktas, teismo vertinimu, nelaikytinas patalpų perėmimu. Atsakovei neįrodžius ieškovės patalpų faktinio perėmimo 2016 m. lapkričio 1 d., nėra pagrindo svarstyti, ar toks perėmimas galėtų būti traktuojamas kaip vienašališkas sutarties nutraukimas. Be to, atsakovės 2016 m. lapkričio 2 d. pranešime ieškovei nurodyta, kad atsakovė vykdo šalių nenutrauktą sutartį. Taigi 2016 m. lapkričio 2 d. atsakovė laikė, kad sutartis nėra nutraukta (situaciją vertino priešingai, nei įrodinėjo nagrinėjamoje byloje).
- 6. Teismas padarė išvadą, kad sutartis nutraukta bendru šalių sutarimu, 2016 m. lapkričio 23 d. pasirašius patalpų perdavimo—priėmimo aktą. Nors šiame akte eksplicitiškai nenurodyta, kad šiuo aktu sutartis yra nutraukiama bendru šalių susitarimu, aktas pasirašytas abiejų šalių atstovų, jame įtvirtinta bendra valia 2016 m. lapkričio 23 d. perduoti ir priimti patalpas.

- 7. Teismas konstatavo, kad atsakovės nurodoma Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau –CK) 1.125 straipsnio 8 dalis šiuo atveju netaikytina. Konstatavus, kad sutartis nutraukta 2016 m. lapkričio 23 d., laikytina, jog 2016 m. lapkričio 23 d. PVM sąskaita faktūra ERA Nr. 7225 pateikta už laikotarpį, kai sutartis galiojo ir pagal jos nuostatas atsakovė buvo įsipareigojusi mokėti ieškovei subnuomos mokestį. Taigi 1763,56 Eur suma, kurios ieškovė reikalauja paminėtos sąskaitos pagrindu, nelaikytina žala.
- 8. Teismas nustatė, kad pagal sutarties 2.1.3 punktą subnuomotoja įsipareigojo sutarties galiojimo laikotarpiu neužstatyti priešais patalpas esančios teritorijos, kitaip netrukdyti subnuomininkei laisvai naudotis šia teritorija, tačiau sutartyje neįtvirtinta, kokios teisinės pasekmės subnuomotojai kyla tuo atveju, jei ji nevykdo šios sutartinės pareigos. Abi šalys sutinka, kad sutarties 2.1.3 punkte nurodytas pažeidimas buvo padarytas ir jis buvo toks, koks užfiksuotas 2016 m rugsėjo 26 d. faktinių aplinkybių konstatavimo protokole. Nurodęs, kad įstatyme yra įtvirtinta sutarties šalies teisė sustabdyti prievolės įvykdymą, teismas konstatavo, kad atsakovės subnuomos mokesčio mokėjimo sustabdymas yra teisėtas.
- 9. Nustatęs, kad atsakovė yra sumokėjusi 354,89 Eur, ieškovės reikalavimą dėl šios sumos priteisimo iš atsakovės teismas atmetė. Dėl kitos reikalavimo dalies 8309,54 (pagal PVM sąskaitas faktūras, serija ERA, Nr. 7160, 7174, 7190, 7225) teismas konstatavo, kad reikalavimas yra pagrįstas. Nors subnuomos mokesčio mokėjimas sustabdytas teisėtai, tačiau sutartis galiojo iki 2016 m. lapkričio 23 d., o tai, teismo vertinimu, reiškia, kad, neatsižvelgiant į ieškovės sutarties pažeidimą, atsakovė patalpomis naudojosi. Nėra šalių ginčo dėl to, kad atsakovė neatsiskaičiusi su ieškove pagal pirmiau nurodytas sąskaitas, nors tokią pareigą sutarčiai galiojant turėjo.
- 10. leškovės reikalavimą priteisti delspinigius teismas atmetė, konstatavęs, kad atsakovė teisėtai sustabdė subnuomos mokesčio mokėjimą, jokių neteisėtų veiksmų neatliko, taigi civilinės atsakomybės taikymas jai negalimas.
- 11. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi atsakovės apeliacinį skundą, 2022 m. birželio 21 d. nutartimi Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. kovo 2 d. sprendimą paliko nepakeistą, priteisė ieškovei iš atsakovės 800 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.
- 12. Kolegija nurodė, kad sutartis pagal joje įtvirtintas sąlygas neteismine tvarka galėjo būti nutraukta šalių susitarimu (sutarties 3.5 punktas, CK 6.217 straipsnio 5 dalis) arba vienos iš šalių vienašališkai, ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius raštu įspėjus kitą šalį apie ketinimą nutraukti sutartį (sutarties 3.7 punktas, CK 6.218 straipsnio 1 dalis). Įvertinusi bylos duomenis kolegija nusprendė, kad nepagrįsti atsakovės argumentai, jog sutartis ieškovės vienašališkai nutraukta faktiškai 2016 m lapkričio 1 d. perėmus patalpas, t. y. atjungus elektrą, apribojus patekimą į patalpas ir visiškai nutraukus prekybos veiklą. Byloje nėra duomenų, kurie patvirtintų, kad kuri nors iš šalių sutartį nutraukė 3.7 punkto pagrindu. 2016 m lapkričio 2 d. pranešimas dėl netinkamo sutarties vykdymo, kolegijos vertinimu, nepatvirtina faktinio patalpų perėmimo aplinkybių (pareikalavimo 2016 m lapkričio 1 d. nedelsiant atlaisvinti patalpas, langų uždengimo, raktų paėmimo). Vien elektros atjungimas nelaikytinas patalpų perėmimu (jis galėtų būti vertinamas nebent kaip sutarties pažeidimas, juolab kad, 2016 m lapkričio 2 d. ieškovei gavus apmokėjimą, elektros energijos tiekimas patalpoms buvo atmaujintas ir atsakovė toliau naudojosi patalpomis pagal sutartyje nurodytą paskirtį). Be to, pati atsakovė 2016 m lapkričio 2 d. pretenzijoje laikė, kad sutartis nėra nutraukta, o 2016 m lapkričio 23 d. PVM sąskaitos faktūros ERA Nr. 7225 už 2016 m lapkričio 1 d. lapkričio 23 d. laikotarpį neginčijo ir negrąžino ieškovei. 2016 m rugsėjo 30 d. raginimas padengti įsiskolinimą, 2016 m spalio 27 d. siūlymas nutraukti sutartį abipusiu šalių sutarimu negali būti vertinami kaip vienašališką sutarties nutraukimą patvirtinantys dokumentai. Kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad sutartis buvo nutraukta abipusiu šalių susitarimu nuo 2016 m lapkričio 23 d. šalims pasirašius patalpų perdavimo–priėmimo aktą.
- 13. Kolegija atmetė kaip nepagrįstus atsakovės argumentus, kad ji noro nutraukti sutartį bendru sutarimu 2016 m. lapkričio 23 d. akte neišreiškė, be to, aktas pasirašytas atsakovės neįgalioto asmens, ir nurodė, kad procesiniuose dokumentuose atsakovė neginčijo nei akto, nei jį pasirašiusios atsakovės darbuotojos įgaliojimų, t. y. nelaikė šio akto neteisėtu. Ieškovė tokių atsakovės pretenzijų nėra gavusi.
- 14. Kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad šiuo atveju CK 1.125 straipsnio 8 dalis netaikytina, 1763,56 Eur, kurių ieškovė reikalauja 2016 m. lapkričio 23 d. PVM sąskaitos faktūros ERA Nr. 7225 pagrindu, negali būti laikoma žala.
- 15. Kolegija konstatavo, kad ieškovė pažeidė sutarties 2.1.3 punktą. Kolegija rėmėsi CK 6.58, 6.207 straipsnių nuostatomis, kasacinio teismo išaiškinimais dėl prievolės vykdymo sustabdymo, kaip savigynos formos, teisėto panaudojimo sąlygų, teismo pareigos iš esmės įvertinti šalies argumentus, kuriais ji įrodinėja aplinkybes, susijusias su prievolės vykdymo sustabdymu, atsisakymu ją vykdyti ar teise atlikti atskaitymus, nepriklausomai nuo to, ar tokie argumentai pateikiami atsiliepimo į ieškinį ar priešieškinio forma (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. liepos 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-289-1075/2018).
- 16. Kolegija vertino, kad egzistavo visos sąlygos sustabdyti atsakovės prievolės vykdymą: šalių prievolės, apibrėžtos sutarties 1.2–1.3, 2.1.3 punktuose, yra priešpriešinės; jos turi būti vykdomos vienu metu, t. y. visu sutarties galiojimo laikotarpiu turi būti tiek mokamas subnuomos mokestis, tiek susilaikoma nuo veiksmų, nurodytų sutarties 2.1.3 punkte; prievolės, nustatytos sutarties 2.1.3 punkte, ieškovė neįvykdė, t. y. nesusilaikė neužstačiusi teritorijos, esančios prieš subnuomojamas patalpas; dėl ieškovės prievolės neįvykdymo nėra atsakovės kaltės, taip pat nėra kitų nuo ieškovės nepriklausančių aplinkybių; ieškovė nepateikė adekvataus savo prievolės įvykdymo užtikrinimo; prievolės vykdymo sustabdymas, kaip savigynos forma, panaudotas protingai ir sąžiningai, neperžengiant savigynos ribų, buvo prašoma nutraukti sutarties pažeidimą ir, tik atsisakius tai padaryti, sustabdyta priešpriešinė prievolė. Kolegija konstatavo, kad atsakovė pagrįstai nemokėjo ieškovei subnuomos mokesčio. Taikant CK 6.58 straipsnio 1 dalį, atsakovė turėjo teisę sustabdyti savo priešpriešinės prievolės (subnuomos mokesčio mokėjimo) vykdymą visa apimtimi, nes ieškovės prievolės dalykas vertintinas kaip nedalus. Dalies teritorijos užstatymas reiškia, kad nebuvo įvykdyta visa prievolė susilaikyti nuo užstatymo (CK 6.205 straipsnis).
- 17. Kolegija padarė išvadą, kad nors subnuomos mokeščio mokėjimas buvo sustabdytas teisėtai, tačiau atsakovė turėjo pareigą ieškovei mokėti subnuomos mokesti, nes sutartis galiojo iki 2016 m. lapkričio 23 d., nepaisant ieškovės padaryto pažeidimo, atsakovė patalpomis naudojosi iki patalpų perdavimo–priėmimo akto pasirašymo. Vien sutarties sustabdymo faktas neatleidžia atsakovės nuo sutartyje nustatyto mokeščio mokėjimo. Atsakovė PVM sąskaitų faktūrų, serija ERA, Nr. 7160, 7174, 7190, 7225, nėra apmokėjusi, nors, sutarčiai galiojant, tokią pareigą turėjo. Taigi pirmosios instancijos teismas pagrįstai priteisė ieškovės naudai 8309,54 Eur skolos.

18. Kolegija pažymėjo, kad atsakovė neįrodė dėl ieškovės sutartinio įsipareigojimo nevykdymo patirtų nuostolių realumo, jų dydžio. Nei sutarties galiojimo metu, nei po jos nutraukimo, nei šioje ar kitoje civilinėje byloje atsakovė nėra įvardijusi konkrečios (apytikrės) savo patirtų nuostolių sumos. Atsakovė neįrodinėjo ir visų ieškovės civilinei atsakomybei taikyti būtinų sąlygų (CK 6.246–6.249 straipsniai), nėra duomenų, kad ji būtų informavusi ieškovę, jog nemokės subnuomos mokesčio už 2016 m. rugpjūčio 1 d. – 2016 m. lapkričio 23 d. laikotarpį dėl to, kad ieškovė pažeidė sutarties 2.1.3 punktą. Taip pat nėra duomenų, kad atsakovė siūlė atlikti priešpriešinių reikalavimų įskaitymą ar pranešė apie atliktą vienašalį įskaitymą. Kolegija padarė išvadą, kad atsakovė prievolės sumokėti įsiskolinimą už patalpų subnuomą pagal sutartį niekada neneigė, tokios prievolės egzistavimo nepaneigė ir šioje byloje.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- 19. Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 21 d. nutartį ir Vilniaus regiono apylinkės teismo 2022 m. kovo 2 d. sprendimą, priimti naują sprendimą ieškovės ieškinį atmesti, priteisti atsakovei iš ieškovės bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 19.1. Teismai neteisingai aiškino ir taikė savigynos institutą reglamentuojančias teisės normas (CK 6.58 straipsnio 1 dalis, 6.208 straipsnio 4 dalis), nepagrįstai ieškovei iš atsakovės priteisė visą nesumokėto subnuomos mokesčio sumą, nors atsakovė pagrįstai nemokėjo šio mokesčio. Ieškovė iki pat patalpų perdavimo 2016 m. lapkričio 23 d. nepašalino pažeidimo, dėl kurio atsakovė siuntė pretenziją, t. y. nesilaikė sutarties 2.1.3 punkte nustatyto įsipareigojimo. Taigi teismai privalėjo taikyti UNIDROIT principų 7.4.7 7.4.8 straipsnius, CK 6.259 straipsnio 2 dalį. Byloje įrodyta ieškovės kaltė dėl to, kad atsakovė nemokėjo jai subnuomos mokesčio, nes ieškovė tyčia pažeidinėjo sutartį ir iki sutarties pasibaigimo nesiėmė priemonių šalių nuostoliams sumažinti.
 - 19.2. Nepagrįsta apeliacinės instancijos teismo išvada, kad atsakovė savo prievolės sumokėti subnuomos mokesčio skolą ieškovei niekada neneigė, taigi tokios prievolės egzistavimo nepaneigė ir šioje byloje. Atsakovė iš pradžių laikinai sustabdė subnuomos mokesčio mokėjimą, o nuo 2016 m. lapkričio 23 d. apskritai atsisakė vykdyti prievolę mokėti subnuomos mokestį, nes ieškovė taip ir nepašalino sutarties 2.1.3 punkto pažeidimo. Atsakovė neprivalėjo reikšti ieškinio, priešieškinio ar atlikti įskaitymo. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai neįvertino atsakovės atsiliepime nurodytų argumentų ir pateiktų įrodymų. Atsakovė dėl ieškovės neteisėtų veiksmų patyrė nuostolių (sutarties galiojimo laikotarpiu sumažėjo pelnas, anksčiau laiko išsikėlus iš patalpų buvo prarasta galimybė gauti pelno, parduotuvei faktiškai nebeveikiant reikėjo mokėti darbuotojams atlyginimus).
 - 19.3. Ieškovei negalėjo būti priteistas žalos atlyginimas, nes atsakovės savigyna buvo teisėta, sąžininga ir protinga (CK 6.58 straipsnio 7 dalis, 6.253 straipsnio 8 dalis).
 - 19.4. Remiantis CK 6.499 straipsnio 2 dalimi, po sutarties nutraukimo mokamas ne nuomos mokestis, o atlyginami nuostoliai. Kadangi ieškovės ieškinio dalis dėl 1763,56 Eur priteisimo už laikotarpį nuo 2016 m. lapkričio 1 d. iki lapkričio 23 d. pateiktas praleidus CK 1.125 straipsnio 8 dalyje nustatytą ieškinio senaties terminą, atsakovė prašė jį taikyti, buvo pagrindas šį reikalavimą atmesti.
 - 19.5. Teismai netinkamai aiškino ir taikė CK 6.217 straipsnio 5 dalį, sutarties 3.5 punktą, padarė nepagrįstą išvadą, kad sutartis pasibaigė 2016 m. lapkričio 23 d. šalims ją nutraukus bendru susitarimu. Priešingai šalių valiai aiškindami sutarties nuostatas teismai pažeidė CK 6.156, 6.193 straipsnius. Sutartis ieškovės vienašališkai nutraukta 2016 m. lapkričio 1 d., nesilaikant sutarties 3.8 punkto bei imperatyvių CK 6.217, 6.218 straipsnių nuostatų.
 - 19.6. Teismai netinkamai įvertino byloje esančius įrodymus (pažeidė Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau ir CPK) 178, 185 straipsnių nuostatas), padarė nepagrįstą išvadą, kad ieškovės 2016 m. spalio 27 d. pasiūlymas nutraukti sutartį bendru sutarimu, kuris atsakovės buvo atmestas, ir 2016 m. lapkričio 1 d. priverstinis elektros energijos atjungimas negali būti vertinami kaip vienašalis sutarties nutraukimas, dėl kurio atsakovė negalėjo naudoti patalpų pagal paskirtį nuo 2016 m. lapkričio 1 d.
 - 19.7. Esant grasinimui (pranešimui) nutraukti sutartį, elektros energijos savavališkas atjungimas eliminuoja tinkamą nuomojamo nekilnojamojo daikto naudojimą, todėl toks veiksmas vertintinas kaip esminis nuomos teisinių santykių pažeidimas (CK 6.477 straipsnio 1 dalis), sukeliantis pasekmes nuomos sutarties nutraukimą.
 - 19.8. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 320, 331 straipsnius, nes savo išvadas motyvavo arba nurodydamas, kad sutinka su pirmosios instancijos teismo vertinimu, arba išimtinai analogiškais motyvais, t. y. iš esmės apsiribojo pirmosios instancijos teismo nustatytų aplinkybių ir padarytų išvadų glaustu atkartojimu. Teismas galbūt apskritai netyrė ir nevertino įrodymų. Taip pat teismas nepasisakė dėl ieškovės apeliacinio skundo argumentų dėl UNIDROIT principų (7.4.7, 7.4.8 straipsnių) taikymo.
- 20. Ieškovė atsiliepimu į atsakovės kasacinį skundą prašo jį atmesti, skundžiamą nutartį palikti nepakeistą. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
 - 20.1. Teismai visapusiškai ir objektyviai išnagrinėjo šią civilinę bylą, tinkamai taikė ginčo santykius reglamentuojančias teisės normas, priėmė teisėtus bei pagrįstus procesinius sprendimus.
 - 20.2. Atsakovė netinkamai aiškina CK 6.58 straipsnio 1 daļ, 6.208 straipsnio 4 dalį, nepagrįstai jomis remdamasi bando pagrįsti sutartyje nustatytos prievolės mokėti subnuomos mokestį nevykdymo teisėtumą. Nors konstatuotas ieškovės sutarties pažeidimas, atsakovė visa apimtimi pagal paskirtį patalpomis naudojosi iki 2016 m. lapkričio 23 d. perdavimo–priėmimo akto pasirašymo. Taigi ji turėjo (turi) pareigą mokėti ieškovei sutartyje nustatytą subnuomos mokestį. Sutarties sustabdymo faktas nereiškia, kad atsakovė apskritai yra atleidžiama nuo šios prievolės vykdymo. Atsakovė nėra įvardijusi konkrečios (apytikrės) dėl ieškovės padaryto sutarties pažeidimo patirtų nuostolių sumos, ji neįrodinėjo visų ieškovės civilinei atsakomybei taikyti būtinų sąlygų, neinformavo, kad būtent dėl sutarties 2.1.3 punkto pažeidimo apskritai nemokės subnuomos mokesčio už laikotarpį nuo 2016 m. rugpjūčio 1 d. iki 2016 m. lapkričio 23 d., nesiūlė atlikti priešpriešinių reikalavimų įskaitymo, nepranešė apie atliką vienašalį įskaitymą. Taigi atsakovė neneigė savo prievolės sumokėti skolą.
 - 20.3. Nėra pagrindo atsakovės prievolės mokėti subnuomos mokestį ieškovei nevykdymą vertinti kaip ieškovei padarytą žalą dėl

atsakovės taikytos savigynos. Taip pat nėra pagrindo taikyti CK 6.499 straisnio 2 dalyje nustatyto nuostolių kompensavimo mechanizmo dėl santykių, egzistavusių laikotarpiu nuo 2016 m. lapkričio 1 d. iki lapkričio 23 d. Taigi sutrumpintas 3 metų ieškinio senaties terminas netaikytinas.

- 20.4. Apeliacinės instancijos teismas konstatavo, kad atsakovė apskritai neįrodinėjo ieškovės civilinės atsakomybės sąlygų, o ne kad atsakovė irodinėjo jas netinkama procesine forma (neteikdama priešieškinio šioje byloje ar savarankiško ieškinio).
- 20.5. Atsakovė nepagrįstai teigia, kad nagrinėjamu atveju pažeistos CK 6.58, 6.205, 6.259 straipsnių, UNIDROIT principų 7.4.7, 7.4.8 straipsnių nuostatos. Jomis atsakovė remiasi nepagrįstai, siekdama sau naudinga linkme interpretuoti teismų nustatytas aplinkybes ir nepagrįstai siekdama savo sutartinių prievolių nevykdymą išskirtinai sieti su ieškovės sutarties pažeidimu.
- 20.6. Atsakovė nepagrįstai teigia, kad teismai neteisingai vertino 2016 m. lapkričio 23 d. patalpų perdavimo-priėmimo aktą, klaidingai nustatė šalių valią dėl nuomos teisinių santykių pasibaigimo. Neįrodžius 2016 m. lapkričio 1 d. ieškovės atlikto patalpų faktinio perėmimo, nėra pagrindo teigti, kad ieškovė taip vienašališkai nutraukė sutartį. Sutartis nutraukta 2016 m. lapkričio 23 d. abiejų šalių valia (susitarimu), tokią valią išreiškus akte.
- 20.7. Teiginiai, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė CPK 331 straipsnyje nustatytą pareigą, teisiškai nepagrįsti.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl nuomininko teisės remtis nuomos mokesčio mokėjimo sustabdymu nuomotojui pažeidus sutarties sąlygas

- 21. Negyvenamųjų patalpų nuomos teisiniai santykiai neturi specialaus teisinio reguliavimo, todėl tokiems santykiams taikomos bendrosios nuomos santykius nustatančios teisės normos. Pagal nuomos sutartį viena šalis (nuomotojas) įsipareigoja duoti nuomininkui daiktą laikinai valdyti ir naudotis juo už užmokestį, o kita šalis (nuomininkas) įsipareigoja mokėti nuomos mokestį (CK 6.477 straipsnio 1 dalis).
- 22. CK 6.156 straipsnis įtvirtina sutarties šalių teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, taip pat sudaryti šio kodekso nenustatytas sutartis, jeigu tai neprieštarauja įstatymams.
- 23. Nagrinėjamoje byloje teismų nustatyta, kad ieškovė ir atsakovė 2010 m. vasario 1 d. sudarė negyvenamųjų patalpų subnuomos sutartį, pagal kurią ieškovė subnuomojo atsakovei 33,65 kv. m bendro ploto patalpas Vilniuje, Pilies g. 10, subnuomos mokestis 1679,80 Eur plius PVM, subnuomos terminas nuo 2010 m. vasario 1 d. iki 2012 m. sausio 31 d. (sutarties 1.1, 1.2, 3.2 punktai). Šis terminas 2012 m. lapkričio 2 d. susitarimu dėl sutarties pakeitimo buvo pratęstas iki 2017 m. spalio 31 d., o 2013 m. birželio 13 d. susitarimu dėl sutarties pakeitimo buvo pakeistas subnuomos mokesčio dydis nuo 2013 m. rugsėjo 1 d. nustatytas 1901,07 Eur plius PVM mokestis užsubnuomojamas patalpas. 2016 m. vasarą tarp ieškovės ir atsakovės kilo ginčas dėl sutarties vykdymo, nes, atsakovės teigimu, ieškovė, pažeisdama sutarties 2.1.3 punkto nuostatas, užstatė atsakovės parduotuvės vitrinas, apribojo klientų patekimą į atsakovės parduotuvė.
- 24. Sutarties 2.1.3 punkte susitarta, kad ieškovė įsipareigoja šios sutarties galiojimo laikotarpiu neužstatyti teritorijos, esančios prieš nuomojamas patalpas, ar kitaip netrukdyti subnuomininkei laisvai naudotis teritorija, esančia prieš nuomojamas patalpas. Atsakovė šio susitarimo pagrindu naudojosi nuomos mokesčio sulaikymo teise, nurodydama tiek kasaciniame skunde, tiek ir kituose procesiniuose dokumentuose aplinkybę, kad ieškovė pažeidė susitarimą ir įrengė prieš jos parduotuvės vitrinas lauko kavinę su jai priklausančia įranga.
- 25. Bylą nagrinėję teismai atsakovės naudotą savigynos būdą priešpriešinės prievolės vykdymo (nuomos mokešio mokėjimo) sulaikymą pripažino teisėtu ir galimu. Tačiau teismai konstatavo, kad nutraukus sutartį ir atsakovei nepareiškus reikalavimo atlyginti dėl sutarties pažeidimo atsiradusius nuostolius ar kitaip negynus savo galimai pažeistos teisės (pvz., įskaitant nuomos mokestį į nuostolius), prievolės vykdymo sulaikymas tapo negalimas.
- 26. Atsakovė, kasaciniu skundu ginčydama šias teismų išvadas, nurodo, kad teismai nepagrįstai priteisė visą subnuomos mokesčio sumą, nesprendė dėl jos sumažinimo ar atsakovės atleidimo nuo nuomos mokesčio mokėjimo, nors ieškovė iki pat sutarties nutraukimo nepašalino pažeidimo, kuris vertintinas kaip esminis; atsakovės savigyna buvo teisėta, taigi žalos atlyginimas ieškovei negalėjo būti priteistas.
- 27. CK 6.46 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad skolininkas turi teisę sustabdyti prievolės vykdymą, kai kreditorius nevykdo savo priešpriešinės pareigos, jeigu skolininko ir kreditoriaus priešpriešinės pareigos susijusios taip, kad galima pateisinti prievolės vykdymo sustabdymą. Priešpriešinių prievolių vykdymo sustabdymąs vienas įstatyme leidžiamų savigynos būdų, jo taikymo pagrindai ir sąlygos apibrėžti CK 6.58 straipsnyje. CK 6.58 straipsnio 1 dalis nustato, kad jeigu sutartinės prievolės įvykdymas yra priešpriešinis, o prievolės šalis, kuri pirma turi atlikti veiksmus prievolei vykdyti, prievolės nevykdo arba yra aišku, jog nustatytu terminu jos neįvykdys, kita prievolės šalis turi teisę sustabdyti priešpriešinį savo prievolės vykdymą arba apskritai atsisakyti ją vykdyti, apie tai pranešti kitai šaliai ir pareikalauti atlyginti nuostolius. To paties straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad jeigu sutartinę prievolę viena jos šalis įvykdė nevisiškai, kita prievolės šalis turi teisę sustabdyti priešpriešinį savo prievolės vykdymą arba atsisakyti ją įvykdyti tiek, kiek prievolės neįvykdė šalis, privalėjusi ją įvykdyti pirma. Šios bendrosios prievolių vykdymo sustabdymą reglamentuojančios teisės normos nustato teisinius pagrindus, kokiais atvejais skolininkas turi teisę sustabdyti savo prievolės kreditoriui vykdymą. Sutartinių prievolių vykdymo sustabdymą taip pat reglamentuoja CK 6.207 straipsnis, kurio 2 dalyje nurodyta, kad tuo atveju, kai šalys savo prievoles turi įvykdyti viena paskui kitą, tai turinti sutartį įvykdyti vėliau šalis gali sustabdyti vykdymą tol, kol kita šalis neįvykdo savo prievolių.
- 28. Kasacinis teismas yra išaiškinęs, kad tais atvejais, kai viena iš sutarties šalių nejvykdo (netinkamai įvykdo) savo sutartinės prievolės, sąlygos

sustabdyti kitos šalies prievolės vykdymą yra tokios: 1) sutarties šalių prievolės turi būti priešpriešinės; 2) prievolės turi būti vykdomos vienu metu arba viena po kitos; 3) prievolės neįvykdo (netinkamai įvykdo) bet kuri šalis, kai prievolės vykdomos vienu metu, arba pirmiau prievolę turinti įvykdyti kita šalis, kai prievolės vykdomos viena po kitos; 4) dėl prievolės neįvykdymo nėra kitos šalies kaltės, taip pat nėra kitų nuo prievolės neįvykdžiusios šalies nepriklausančių aplinkybių; 5) prievolės neįvykdžiusi šalis nepateikė adekvataus savo prievolės įvykdymo užtikrinimo; 6) prievolės vykdymo sustabdymas, kaip savigynos forma, panaudotas protingai ir sąžiningai, neperžengiant savigynos ribų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-401/2014; 2014 m. lapkričio 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-492/2014; 2018 m. vasario 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-71-916-2018, 41 punktas; kt.).

- 29. Minėta, kad nagrinėjamoje byloje šalių prievolės viena kitai kilo iš negyvenamųjų patalpų subnuomos sutarties ieškovė turėjo pareigą nuomoti patalpas ir netrukdyti jomis naudotis, o atsakovė laiku mokėti nuomos mokestį ir tinkamai prižiūrėti patalpas. Taigi, šalių prievolės buvo priešpriešinės ir, kaip nurodyta anksčiau šioje nutartyje, buvo nustatyta aplinkybė, kad ieškovė pažeidė sutarties nuostatą netrukdyti atsakovei naudotis nuomojamomis patalpomis.
- 30. Kasacinis teismas yra pažymėjęs, kad pagrindų stabdyti prievolės vykdymą buvimas yra fakto klausimas, todėl, kilus skolininko ir kreditoriaus teisminiam ginčui dėl prievolės vykdymo sustabdymo pagristumo, teismas kiekvienu konkrečiu atveju pagal pateiktus įrodymus sprendžia, ar pagrįstai skolininkas stabdė prievolės kreditoriui vykdymą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. spalio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-517-219/2015). Minėta, jog nagrinėjamoje byloje teismai nustatė, kad atsakovės prievolės vykdymo sustabdymas, ieškovei pažeidus sutarties nuostatą netrukdyti atsakovei naudotis nuomojamomis patalpomis, buvo teisėta savigynos priemonė. Teisėjų kolegija, ivertinusi teismų sprendimų turini ir nutartyje minėtas aplinkybes, neturi pagrindo nesutikti su teismų padaryta išvada.
- 31. Teisėjų kolegija nurodo, kad aptarto teisinio reglamentavimo (CK 6.58 straipsnio 1 dalies) taikymui yra itin svarbi šioje teisės normoje itvirtinta aplinkybė kad nustačius sąlygas, jog sutartinės prievolės įvykdymas yra priešpriešinis, o prievolės šalis, kuri pirma turi atlikti veiksmus prievolei vykdyti, prievolės nevykdo arba yra aišku, jog nustatytu terminu jos neįvykdys, kita prievolės šalis turi teisę sustabdyti priešpriešini savo prievolės vykdymą arba apskritai atsisakyti ją vykdyti, apie tai pranešti kitai šaliai ir pareikalauti atlyginti nuostolius.
- 32. Nagrinėjamu atveju atsakovė teigia iš pradžių sustabdžiusi prievolės vykdymą, o vėliau apskritai atsisakiusi ją vykdyti, nes ieškovė iki pat sutarties nutraukimo nepašalino pažeidimų, tačiau byloje nenustatyta, kad atsakovė kokiu nors būdu (atsikirtimais į ieškinį ar priešieškiniu) būtų pareikalavusi atlyginti nuostolius ar apskritai nurodžiusi ieškovei, kokie nuostoliai sutarties pažeidimu jai padaryti.
- 33. Kasacinis teismas yra nurodęs, jog įstatymas nustato dvi atsakovo gynimosi nuo pareikšto ieškinio procesines priemones priešinį ieškinį ir atsikirtimus į ieškinį. Šios atsakovo gynimosi nuo pareikšto ieškinio priemonės realizuojamos atsakovui pateikiant atsiliepimą (CPK 142 straipsnis) ir (arba) pareiškiant priešieškinį (CPK 143 straipsnis). Atsikirtimais į ieškinį atsakovas pateikia argumentus, kuriais jis siekia paneigti jam pareikšto reikalavimo pagrįstumą arba ginčija ieškovo teisę pareikšti ieškinį. Atsikirtimai gali būti materialiojo ar procesinio teisinio pobūdžio. Materialiojo teisinio pobūdžio atsikirtimais atsakovas nurodo faktines aplinkybes, argumentus, paaiškinimus, kuriais siekia paneigti ieškinio pagrįstumą, t. y. įrodyti, kad ieškovas neturi teisės į ieškinio patenkinimą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m liepos 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-289-1075/2018, 22 punktas).
- 34. Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką, tais atvejais, kai pagal tarp šalių atsiradusį teisinį santykį abi šalių prievolės yra tarpusavyje susijusios ir vienos šalies prievolės vykdymas priklauso nuo kitos šalies prievolės vykdymo ir kai šalys taiko savo teisių gynimo būdus, nustatytus CK 6.58 arba 6.207 straipsniuose, arba specialius teisių gynimo būdus, apibrėžtus atskiras sutarčių rūšis reglamentuojančiose taisyklėse, tokius kaip nurodytasis CK 6.658 straipsnio 5 dalyje, vienai šaliai pareiškus ieškinį dėl piniginės prievolės vykdymo, kita šalis turi teisę gintis nuo pareikšto ieškinio atsikirtimų forma, įrodinėdama aplinkybes, susijusias su prievolės vykdymo sustabdymu ar atsisakymu ją vykdyti, ar teise atlikti atskaitymus. Bylą nagrinėjantis teismas tokiu atveju privalo iš esmės įvertinti šalies argumentus, kuriais ji įrodinėja aplinkybes, susijusias su prievolės vykdymo sustabdymu ar atsisakymu ją vykdyti, ar teise atlikti atskaitymus nepriklausomai nuo to, ar tokie argumentai pateikiami atsiliepimo į ieškinį ar priešieškinio forma (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. liepos 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-289-1075/2018, 34 punktas).
- 35. Nagrinėjamos bylos kontekste pažymėtina, kad, atsakovei ginantis nuo pareikšto ieškinio prievolės vykdymo sustabdymu, taip pat atsisakymu vykdyti prievolę bei nepareiškus reikalavimo priešieškinio ar kita forma dėl patirtų nuostolių, nepareiškus apie nuomos mokesčio įskaitymą į nuostolius ir apskritai nepranešus kitai sutarties šaliai (ieškovei) apie prievolės vykdymo sustabdymą, taip pat atsisakymą vykdyti prievolę, teismas neturėjo pareigos spręsti dėl nuomos mokesčio sumažinimo ar nuostolių atlyginimo.
- 36. Aptartų argumentų pagrindu teisėjų kolegija laiko nepagrįstais atsakovės kasacinio skundo argumentus, kad teismas, nustatęs jos teisės pažeidimą (ieškovė trukdė jai naudotis negyvenamosiomis patalpomis ir taip sukėlė nuostolių), pagal pareigas (lot. *ex officio*) turėjo mažinti jai apskaičiuotą nuomos mokestį, įskaičiuodamas jį į atsakovės patirtus nuostolius.
- 37. Teismas pagrįstai nusprendė, kad prievolės vykdymo sustabdymu, kaip savigynos būdu, šalis gali remtis iki tol, kol sutartis tarp šalių yra galiojanti. Teismų nustatyta, kad ieškovė su atsakove bendru sutarimu nutraukė sutartį nuo 2016 m. lapkričio 23 d., kai patalpos buvo grąžintos šalims pasirašius patalpų perdavimo–priėmimo aktą. Taigi nutraukus šalių sudarytą negyvenamųjų patalpų subnuomos sutartį neliko teisinio pagrindo sustabdyti prievolės vykdymą pagal nutrauktą sutartį, šiuo atveju, kaip teisingai konstatavo teismas, galimas kitas galimai pažeistų teisių gynimo būdas patirtų dėl sutarties pažeidimo nuostolių atlyginimas.
- 38. Minėta, kad tokio reikalavimo atsakovė jokia procesine forma (nei atsikirtimais į ieškinį, nei priešieškiniu) pareiškusi nebuvo, todėl teismai, nustatę faktines aplinkybes apie nuomos (subnuomos) teisinių santykių trukmę, pagrįstai nusprendė, kad pagal subnuomos sutartį atsakovei kyla pareiga mokėti nuomos mokestį, ir pagrįstai tenkino ieškinį.

Dėl kitų kasacinio skundo argumentų

39. Atsakovė kasaciniu skundu kvestionuoja teismų padarytą išvadą dėl subnuomos sutarties pasibaigimo momento, nurodo, kad teismai neteisingai nusprendė, jog sutartiniai santykiai baigėsi šalims bendru sutarimu nutraukus sutartį ir perdavus patalpas nuo 2016 m.

- lapkričio 23 d., o ne nuo lapkričio 1 d., kai atsakovė realiai dėl atjungtos elektros jau negalėjo naudotis patalpomis.
- 40. Teisėjų kolegija nekonstatuoja įrodymų tyrimo ir vertinimo taisyklių pažeidimo teismams sprendžiant dėl sutarties nutraukimo momento ir būdo. Teismai, be kita ko, įvertino ir atsakovės nurodomą aplinkybę dėl elektros nuomojamose patalpose atjungimo 2016 m. lapkričio 1 d. ir konstatavo, kad vien šis faktas nepatvirtina ankstesnio patalpų perėmimo momento, juolab atsižvelgiant į tai, kad, atsakovei sumokėjus įsiskolinimą už elektrą, jau 2016 m. lapkričio 2 d. elektros energijos tiekimas buvo atnaujintas.
- 41. Kasaciniame skunde atsakovė taip pat nurodo, kad nuomos mokesčio mokėjimo prievolė po sutarties nutraukimo kvalifikuotina kaip prievolė atlyginti nuostolius. Todėl teismas daliai ieškovės reikalavimo (1763,56 Eur) atsakovės prašymu turėjo taikyti CK 1.125 straipsnio 8 dalyje (šiuo metu galiojančios straipsnio redakcijos 9 dalis) nustatytą sutrumpintą trejų metų ieškinio senaties terminą ir šiuo pagrindu šią reikalavimo dalį atmesti.
- 42. CK 1.124 straipsnis ieškinio senatį apibūdina kaip įstatymų nustatytą laiko tarpą (terminą), per kurį asmuo gali apginti savo pažeistas teises pareikšdamas ieškinį. Ieškinio senaties terminus nustato CK 1.125 straipsnis, kurio 9 dalis nurodo, kad sutrumpintas trejų metų ieškinio senaties terminas taikomas reikalavimams dėl padarytos žalos atlyginimo. Ieškinio senatį teismas taiko tik tuo atveju, kai ginčo šalis reikalauja (CK 1.126 straipsnio 2 dalis).
- 43. Nagrinėjamoje byloje ieškovė pareiškė ieškinį ne dėl jai padarytų nuostolių (žalos) atlyginimo, bet reikalavimą, kildinamą iš sutartinių santykių, dėl subnuomos mokesčio pagal su atsakove sudarytą subnuomos sutartį nemokėjimo. Ieškovės reikalavimas nesimodifikavo į nuostolių atlyginimą, o išliko toks, kaip ir pareikštas dėl nesumokėto nuomos mokesčio priteisimo išnykus sustabdymo pagrindui (nutraukus sutartį). Šią bylą nagrinėję teismai teisingai kvalifikavo ieškovės reikalavimą ir padarė pagrįstą išvadą, kad šiuo atveju CK 1.125 straipsnio 9 dalyje įtvirtintas sutrumpintas ieškinio senaties terminas netaikytinas.
- 44. Atsakovė kasaciniame skunde nurodo ir tai, kad apeliacinės instancijos teismo nutartis nemotyvuota, todėl teismas pažeidė CPK 320, 321 straipsnius ir dėl to apeliacinės instancijos teismo nutartis negali būti pripažinta pagrįsta ir teisėta.
- 45. Spręsdama dėl šio atsakovės kasacinio skundo argumento teisinio pagrįstumo, teisėjų kolegija pažymi, kad tai, ar teismo priimto procesinio sprendimo motyvavimo trūkumai konkrečiu atveju lemia absoliutų sprendimo negaliojimą (išvadą, kad skundžiamas sprendimas yra be motyvų), ar turėtų būti vertinami kaip procesinis pažeidimas (nepakankamas sprendimo motyvavimas), dėl kurio esmingumo spręstina pagal galimą šio pažeidimo įtaką bylos rezultatui, vertintina atsižvelgiant į teismo pareigos pateikti sprendimo motyvus pažeidimo laipsnį. Apeliacinės instancijos teismas, tikrindamas pirmosios instancijos teismo sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą, turi pasisakyti dėl esminių apeliacinio skundo argumentų, kurie patenka į bylos nagrinėjimo dalyką, atskleidžia ginčo esmę ir yra reikšmingi bylos teisiniam rezultatui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. kovo 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-68-403/2022, 35 punktas). Teisėjų kolegijos vertinimu, apeliacinės instancijos teismas vadovavosi kasacinio teismo formuojama praktika, pasisakė dėl esminių apeliacinio skundo argumentų, vertino ieškovės ir atsakovės pateiktus įrodymus, juos išsamiai aptarė skundžiamoje nutartyje, todėl teisėjų kolegija neturi pagrindo konstatuoti motyvų nebuvimą ar tokį jų trūkumą, kuris darytų teismo procesinį sprendimą neteisėtą ir nepagrįstą.
- 46. Aptartų argumentų pagrindu kasacinio teismo teisėjų kolegija nusprendžia, kad apeliacinės instancijos teismo nutartis teisėta ir pagrįsta, tinkamai taikytos materialiosios ir proceso teisės normos, todėl nutartį naikinti ar keisti remiantis kasacinio skundo argumentais nėra teisinio pagrindo (CPK 346 straipsnio 2 dalis, 359 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

- 47. Bendrąsias bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisykles reglamentuoja CPK 93 straipsnis. Pagal CPK 93 straipsnio 1 dalį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą.
- 48. Priteisiant išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo pagalbą pirmosios, apeliacinės instancijos ir kasaciniame teismuose taikomos CPK 98 straipsnio nuostatos. Šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, teismas priteisia iš antrosios šalies išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo, dalyvavusių nagrinėjant bylą, pagalbą, taip pat už pagalbą rengiant procesinius dokumentus ir teikiant konsultacijas. Dėl šių išlaidų priteisimo šalis teismui raštu pateikia prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu (nurodyto straipsnio 1 dalis). Šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio (2 dalis).
- 49. Atsižvelgiant į šios bylos išnagrinėjimo kasaciniame teisme rezultatą (atsakovės kasacinis skundas atmestas), ieškovė neturi pareigos atlyginti bylinėjimosi išlaidas, atsakovės patirtas bylą nagrinėjant kasaciniame teisme.
- 50. Ieškovė pateikė įrodymus, patvirtinančius patirtas 1000 Eur išlaidas advokato pagalbai už kasacinio skundo parengimą apmokėti. Šios išlaidos atitinka Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintų Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio (redakcija, galiojanti nuo 2015 m. kovo 20 d.) 2, 7, 8.14 punktų nuostatas, jų atlyginimas ieškovei priteistinas iš atsakovės.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. birželio 21 d. nutartį palikti nepakeistą.

Priteisti ieškovei uždarajai akcinei bendrovei "V&G" (j. a. k. 120817733) i š atsakovės E. K.-M. individualios įmonės (j. a. k. 181397322) 1000 (vieną tūkstantį) Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimo.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Alė Bukavinienė

Gediminas Sagatys Agnė Tikniūtė